

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๐๐๒/๑๙๕๘

ลำดับ ๑๗๒.๓
วันที่ ๖ มิ.ย. ๕๙
เวลา ๑๔.๐๐

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองฯ
ที่ ๘๙๓๗ ผู้ช่วย
วันที่ ๖ มิ.ย. ๒๕๕๙ / ๑๘๐๙

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๖

มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง การถอนข้อส่วนข้อบทที่ ๔ ของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๑๘๓๕๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๖

- ๗ มิ.ย. ๒๕๕๙

จดเข้าวาระ

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เรื่องการถอนข้อส่วนข้อบทที่ ๔ ของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination - CERD) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. ในหลักการ กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อการถอนข้อส่วนข้อบทที่ ๔ ของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ เนื่องจากสอดคล้องกับนโยบายและหลักการของประเทศไทย ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การไม่เลือกปฏิบัติ และการไม่สนับสนุนแนวทางอันนำมานำมาซึ่งความเหลือเชื่อต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ดังนั้น การดำเนินการถอนข้อส่วนดังกล่าวจึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อไทยด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑.๑ การถอนข้อส่วนดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประจำอนุสัญญา ที่ให้กับไทยในการนำเสนอรายงานการปฏิบัติตามพันธกรณีย์ให้อนุสัญญา ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๘ โดยปรากฏอยู่ในเอกสารข้อสังเกตเชิงสรุป (Concluding Observations) ของคณะกรรมการฯ นอกจากนี้ ไทยยังมีกำหนดส่งรายงานการปฏิบัติตามพันธกรณีย์ให้อนุสัญญา ฉบับที่ ๕ - ๗ (ฉบับรวม) ภายในปี ๒๕๕๙ ซึ่งกระทรวงยุติธรรมกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ การถอนข้อส่วนดังกล่าวจึงเป็นหนึ่งในพัฒนาการสำคัญที่ไทยสามารถแจ้งและรายงานต่อกองกรรมการฯ ได้

๑.๒ ในการนำเสนอรายงานบททวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงเจนีวา ไทยได้ประกาศคำมั่นโดยสมควรใจว่า จะถอนข้อส่วนข้อบทที่ ๔ ของอนุสัญญา CERD รวมทั้งได้ตอบรับข้อเสนอแนะในเรื่องเดียวกันนี้ ซึ่งทำให้ดังกล่าวเป็นไปตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ไทยมีกำหนดจะจัดทำรายงาน UPR รอบกลางรอบ (midterm update) เพื่อรายงานพัฒนาการการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะประมาณห่วงกลางปี ๒๕๖๑ และมีกำหนดส่งรายงาน UPR รอบที่ ๓ ในปี ๒๕๖๓

๒. กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนข้อสังเกตทางกฎหมายเพิ่มเติมว่า ผลการศึกษาความพร้อมของประเทศไทยต่อการถอนข้อส่วนของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติ

/ทางเชื้อชาติ...

ทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พบว่าไทยสามารถถอนข้อส่วนข้อบทที่ ๔ ได้โดยไม่ต้องออกกฎหมายใหม่โดยได้อ้างถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า กฎหมายเหล่านั้นยังไม่ได้กำหนดฐานความผิดเฉพาะตามข้อบทที่ ๔ ของอนุสัญญา CERD อีกทั้งบทลงโทษระบุเพียงกว้างๆ (กล่าวคือไม่ระบุโทษที่ชัดเจน ตามความผิดที่ปรากฏในอนุสัญญาฯ แต่เป็นการระบุโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการให้ร้ายและสร้างความเกลียดชัง ซึ่งต้องอาศัยการตีความกฎหมายเหล่านั้นเป็นรายกรณีว่า รวมถึงการกระทำที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติหรือไม่ อย่างไร) ดังตัวอย่างเช่น

๒.๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖ – ๓๓๓ หมวดความผิดฐานหมิ่นประมาท มุ่งดำเนินคดีกับผู้ที่ใส่ความบุคคลอื่น โดยยังไม่ใช่ความผิดเฉพาะเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

๒.๒ กฎหมายและประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีผลจำกัดเฉพาะกิจการโทรทัศน์ วิทยุคมนาคม และโทรคมนาคม ตามความหมายที่กำหนดขึ้นโดย กสทช. เท่านั้น ยังไม่ได้รวมถึงการแสดงออกโดยวิธีอื่นในการสร้างความเกลียดชังและก่อให้เกิดความรุนแรงอันเกิดจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ

กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงอาจพิจารณาประเด็นเหล่านี้ประกอบ การดำเนินการภายหลังการถอนข้อส่วนดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบทที่ ๔ ของอนุสัญญา CERD เป็นไปอย่างครอบคลุมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. การถอนข้อส่วนเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวโดยไม่ต้องมีการตกลงหรือได้รับความเห็นชอบ จากฝ่ายใด จึงไม่เป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตาม มาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปริญต์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ
กองการสังคม
ฝ่ายสิทธิมนุษยชน
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๒
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔